Vi er ikke redde

Replikk

TORBJØRN DIGERNES
rektor,
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Usynlige rektorer. «Hvorfor er de øverste lederne for forskning og vitenskap så redde for å stille på den offentlige arena i kunnskapssamfunnet?» spør journalist Johnny Gimmestad i Aftenposten. Bakgrunnen er statistikk som viser at rektorene ved landets universiteter og forskningsinstitusjoner er lite synlig i mediene.

Gimmestad skal ha takk for utfordringen. Den tar jeg gjerne imot, fordi jeg er enig i hans grunnleggende premiss: Aldri har universitets- og forskningssektoren spilt så stor rolle for så mange mennesker som den gjør i dag. Derfor bør vår sektor også være tilsvarende synlig i nyhetsbildet. Som toppledere i sektoren har vi rektorer uten tvil et ansvar for å bidra til dette.

Medienes dagsorden. Men like mye av ansvaret ligger hos Gimmestads egne kolleger. Det er mediene selv som sitter med makt til å definere medienes dagsorden. Og den handler ikke nødvendigvis om forskning og kunnskap, så gjerne vi enn skulle ønske.

Ved NTNU erfarer vi ofte at det er særlig trangt om spalteplassen når det gjelder området teknologi og naturvitenskap. Et ferskt eksempel: Nylig ble åtte nasjonale forskningssentre for miljøvennlig energi utnevnt. De kommende åtte år skal det brukes opp mot to milliarder kroner på satsingen, som skal bidra til å løse en av de aller største utfordringene på kloden; nemlig klimautfordringen. I forhold til den enorme samfunnsmessige betydning og ressursinnsats, fikk saken minimal medieomtale.

Men vi er langt fra usynlige! NTNU ble omtalt i totalt 14 000 medieoppslag i 2008. Det tror jeg speiler en betydelig interesse blant lesere og lyttere for kunnskapsbasert motvekt til mye av det innholdsløse skvalder som i stadig større grad får prege også nyhetsmediene.

Gimmestad etterlyser imidlertid spesielt universitetsrektorene i sine spalter; og jeg antar – i radio og TV. Undertegnede ble på bakgrunn av Gimmestads kommentarartikkel, bedt om å stille i NRKs Dagsnytt 18 samme dag. Jeg sa umiddelbart ja. To timer senere kom beskjeden om at innslaget var kansellert. Årsaken? Andre saker var kommet til, av større interesse for redaksjonen. . .

Ikke manglende vilje. I den grad vi er lite synlige, skyldes det derfor neppe manglende vilje. Vi er på ingen måte «redde» for å stille opp! Men utfordringen fra journalisthold er registrert og mottatt, og jeg benytter anledningen til å legge listen ytterligere et hakk opp: Vår ambisjon som universitetsrektorer bør ikke begrense seg til å delta i samfunnsdebatten, men innebære å være med på å legge premissene og sette dagsorden. Det vil riktignok rokke ved medienes egen dagsordenmakt, men jeg regner med at det er en utfordring de vil hilse velkommen.